

לימוד היומי דקה ליתנו

שולחן ערוך	נוכחי	משנה ברורה	ליקוטי הלכות	ליקוטי מוהר"ם	יום לחדש	יום
ש"א: טז	תלא תלב	חזרה	צד	טז:	ח'	שבת
ש"א: טז	תלא תלד	קיא:	צה	יז:	ט'	א
ש"א: טז	תלו תלו	קוב:	צו	יז:	י'	ב
ש"א: טז	תלו תלח	קוב:	צו	יח:	יא'	ג
ש"א: טז	תלט תמ	קוג:	צה	יח:	יב'	ד
ש"א: טז	תמא תמב	קוג:	צט	יט:	יג'	ה
ש"א: טז	תמג תמד	חזרה	ק	יט:	יד'	ו

# בקרני אורה

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב  
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

466 | פרשת אח"ק | ח' אייר תשפ"ו

## דבר המערכת

בשבוע הבא יתחילו תעניות בה"ב, שבהם נהגו רוב אנ"ש לצום בתענית בה"ב חצי יום, והרבה נהגו לצום כל היום, וכן נהג מוהרנ"ת זכרונו לברכה, ובפרט בשני בתרא שאומרים אז בסליחות י"ג מידות של רחמים, וקראו בתורה 'יחל', כמנהג בתענית ציבור (שיש"ק ד, ג, רג).

על יסוד תענית זה, כתבו רבותינו הראשונים שהוא בא מחשש שמא פגמו עיניהם בימות הרגל בחג הפסח שעבר לטובה על ידי הסתכלות אסורה ח"ו [ראה בתוספות קדושין פא. ד"ה סקבא, ובלקוטי הלכות, קריאת התורה ד, ה].

והדברים פולחים כליות ולב; התענית הראשון מתוך שלושת תעניות אלו היא כבר כעשרים יום אחר חלוף החג, ועתה שבים להתענות שלושה ימים על פגם ראייה דאז! ללמדך, ששום ראייה לא נאבדת, ההסתכלות אינה הפקר, וכדאי וכדאי לצום ולהתייטר שלושה ימים רק על חשש ראייה אחת...

על חובת הקדושה עליה - אנו לומדים בפרשתנו - הרעיש רבינו הקדוש שהיא יסוד היסודות ועיקר הכל, ועיקרה של קדושה תלוי בשמירת עיניים, וכדבריו הנוקבים של רבי נתן: "כל העבירות והתאוות באים על ידי פגם העיניים, שהלך אחר עיניו, כמו שכתוב ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, ועיקר הוא פגם הקדושה שהוא עיקר דיצרא בישא, שעיקרה על ידי ראיית העיניים. וצריך האדם לחוס על נפשו לשמור עיניו בגשמיות ורוחניות שלא יסתכל ח"ו בשום דבר המביא לידי פגם המחשבה" (ליקוטי הלכות, שו"ת פ"א בקרקע ד, ט).

בימי הקיץ בהם מתעצמים הנסיונות לשמירת העיניים בקדושה, נתחזק גם אנו מנגד, להתקדש ולהיטהר ולגדור גדר, ובפרט בהימנעות מהליכה במקומות שיש בהם סכנה רוחנית. נחפש 'דרכא אחרינא' כפי שאנו מתווייבים בה (ראה ב"ב נז). ונסכים לסבול הרבה קושי וטורח כדי להינצל מכל פגם חלילה, כי סוף סוף כל הקשיים והטרחות הללו לא עולים על שלושת ימי תענית אותם אנו 'משלמים' על ראייה אחת מלפני זמן רב...

והבא להיטהר מסייעים בידו!

העורכים

## ואַפְתָּהָר וְאַתְקַדֵּשׁ

בלבתי תחטאו". ומוסיף במקום אחר (שם, בבית חוב מהלקוחות ג-ה) ש"עיקר הלימוד דקדושה הוא ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים, ועיקר האוצר והשמירה והקיום וההשגרה של השכל הוא היראה, שהוא בחינת קיום התורה במעשה, כי הכל תלוי ביראה, כמו שכתוב מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו' לשמור את מצות ה'". וכלשון רש"י (שבת לא: ד"ה יראת שמים דומה): "אם ירא שמים הוא נעשה חרד לשמור ולעשות, ואם לאו אינו חש לתורתו".

וכל היראה תלויה בקדושת האכילה, וכפי שרבי נתן מוציא מדברי רבינו הקדוש (בלקוטי עצות, אכילה י"ד, ע"פ לקו"מ ח"ב א'): "תאות אכילה היא אחת משלש תאוות שפוגמים ומפסידים היראה שבלב", ומוסיף עוד (שם, אות יז, ע"פ לקו"מ ח"ב ח'): "על ידי מזונא דגופא, דהיינו תאות אכילה ושתייה, נחלש מזונא דנשמתא ונפגם היראה". ובהמשך דבריו (שם, אות כב, ע"פ לקו"מ ח"ב ע"ג): "עיקר היראה היא באה ונגשת אל האדם בשעת אכילה, על כן צריך ליהרר מאד לאכול בקדושה ולהמשיך על עצמו היראה הבאה אליו אז".

וכבר מצינו לקדושי עולם הקדמונים שהזהירו על כך, כדוגמת השל"ה הקדוש (בשער האותיות אות ק"ף - קדושת האכילה א'): "צריך האדם להתקדש על שלולו בסעודתו, אמרו רבותינו 'קדושים תהיו לי', קדש עצמך במותר לך, על כן לא יהיה גרגרן ובלען, אלא כאוכל לפני מלך הכבוד. רצוני לומר, שתחשוב בשעת אכילתך שאתה אוכל לפני האלהים, ושאינ מחיצה מפסקת בינך לבין יתברך, ובוודאי מחשבה כזו מביא האדם לידי קדושה וטהרה, ומבלשנתו ענוה ויראה ויהיה מורא שמים עליו, ולא תהיה אז אכילתו למלא תאוותו, כי האוכל למלא תאוותו הוא מסלק ממנו המורא והבושת".

רבי נתן גם מרחיב (בלקוטי הלכות, חדש ה"ג) על עבודת ספירת העומר שכל ענינה לצאת מטמאת וגלות מצרים שמהותה התגברות הגוף על הנפש, כי עיקר מהות קדושת התורה להגביר הנפש על הגוף, וכותב בתוך דבריו (שם, אות ב') דברים בוערים: "עיקר התעלות הנפש הוא על ידי שירת תאות אכילה, כי עיקר חברו הנפש עם הגוף הוא על ידי האכילה, ועל כן הכל תלוי בקדושת האכילה, כי כשח"ו מתגבר תאות אכילה ואוכל להנאות בשביל מילוי כרסו ותאות גופו ח"ו, אזי מתגבר הגוף על הנפש ח"ו. וכן להיפך אם מקדש עצמו ואוכל בקדושה גדולה בשביל נפשו לבד אזי מתגבר הנפש על הגוף, והכל כפי האכילה שהוא ממוצע בין הנפש והגוף, ועל כן הכל תלוי בקדושת האכילה ... וצריך כל אחד מישראל לחוס על נפשו ולעמוד בנסיון ולהגביר הנפש על הגוף".

ועל כן באה עבודת ספירת העומר - כפי שממשיך לבאר שם - ש"על ידי הקרבת העומר, הוא התעלות הנפש על הגוף, דהיינו

המשך בעמוד ד'

המאכל עדיין בידו, כאשר חברו פונה אליו ומעוררו בקול רך: 'רחם על עצמך, הנח מעט, זה ממש מסוכן!'. הוא לא מבין למה מכוונים דבריו, מה מסוכן במאכל ערב ומוטעם זה? מה רע מצא בו ולמה חרד להזהירו כל כך על אכילה זו? 'תזהר מאד - מוסיף חברו במורה - זה יכול להזיק לך בצורה קשה חלילה, תתגרר, לא כדאי לך'...

דומה כי החרדה מפני מותרות אכילה ושאר הנאות הגוף, נתרופפה בימינו. אפילו אצל הרבה כשרים ויראים חסרה ההבנה והאחריות בגודל הסכנה הרוחנית הטמונה באכילה 'פשוטה' של מותרות שאינה לצורך קיום הגוף. אפשר שאפילו כאלה המדקדקים מאד בכשרות המזון, לא יבינו את הצורך ההכרחי לדקדק גם בעצם האכילה; האם תוספת האכילה הזו שבאה לשם תענוג לאחר השביעה אכן כל כך נחוצה להם, או שמא היא בגדר מותרות. יתכן אפילו שגם מי שרואה את עצמו כעוסק בעבודת ה' בייגיעה בתורה ובתפילה, לא יראה דופי בכך שבכל עת מצוא כאשר נקלע לידי עונג אכילה הוא טועם הימנו בלא נקיפת לב.

כדאי אם כן להתעורר מעט על הכרחיות התקדשות זו, ועל היותה יסוד בהכנה לקבלת התורה.

בפרשתנו - שבוודאי לא במקרה נקראת בימי הספירה וההכנה לקבלת התורה - אנו לומדים על הציווי האלוקי שנאמר לכל מקהלות ישראל: "קדושים תהיו", ורבותינו הראשונים ביארו שזו מצות עשה (ולדעת רבים מהם, אף ממנין התרי"ג) לפרוש ממוותרות ותענוגי הגוף, כמו האכילה היתירה והדומה לזה.

נביא לדוגמא מדברי רבינו בחיי (כד הקמח, קדושה): "קדושה, נצטוו בה במצות עשה שבתורה 'קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם', וענין הקדושה הזאת הוא הפרישות, שגידור אדם עצמו ופירוש מן התאוות אפילו ממה שאמרו שהוא מותר, כענין שאמרו 'קדש עצמך במותר לך'. וזה בענין המאכל והמשתה, שייאכל וישתה מן המותר פחות ממה שראוי, ולא יתכוין אלא לקיום הגוף בלבד, וכל השאר זולתי לכוונת אלו אסורה מדין התורה".

אך מלבד היותה איסור עצמי, היא גם התנאי ההכרחי לקבלת התורה.

ידוע כי כל עיקר מעמד הר סיני היה כדי להכניס יראה בלב ישראל, שהיא העמוד העיקרי לקיום התורה. וכמו שכתב רבי נתן (בליקוטי הלכות, בכור בהמה טהורה ד, ה): "עיקר השלימות היא היראה, וזה עיקר מתן תורה שניתנה בקולות וברקים וקול שופר חזק מאד ויחרד כל העם וגו', שנפל אז עליהם אימה ויראה עצומה, וכמו שכתוב ובעבור תהיה יראתו על פניכם

## פניני אור

אמרות טהורות מרביה"ק ותלמידיו

"וְזֶה בְּחִינַת גְּדֵל הַצֵּעָקָה מֵעֵמֶק הַלֵּב שְׁנוֹהֲגִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַנְּשָׂרִים לְצַעֵק בְּשַׁעַת הַסְּפִירָה, כִּי הוּא בְּחִינַת צֵעָקַת הַלֵּב מֵמַעֲמָקִים, כְּדֵי שְׁנֹזְקָה לְהַמְשִׁיךְ עֲצוֹת עֲמָקוֹת, כְּדֵי שְׁנֹזְקָה לְהִטָּהֵר עַל יְדֵם מִזְהֻמָּתָם וּמִסְמָאָתָם. כְּדֵי שְׁנֹזְקָה לְקַבֵּל הַתּוֹרָה בְּשִׁבְעוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת כָּלֵל כָּל הָעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת".

(ליקוטי הלכות, ראש חודש ו, ז)

## וַיֵּאמְרוּ בְּה' וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ! (ג)

מבניו יניח ספריו וחכמתו, כי גם עשיו הוטב בעיניו והטעה אותו עד שהיה אוהבו, כמבואר במקרא, כמו שכתוב 'ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו' כמו שפירש רש"י שם שהיה מרמה את אביו בדבריו, והיה שואלו 'אבא איך מעשרין את המלח' וכו'. אבל אף על פי כן התבונן יצחק בדעתו עד שנתברר לו שהעיקר הוא יעקב ומסר לו הכל. **וכן יעקב היה גם כן עוסק בזה לקרב בני הנעורים להשם יתברך, וחיבר כמה אלפים ספרים בענין האמונה, כי הוא חיבר ספרים הרבה מאד בענין האמונה הקדושה, גוזמאות ספרים" (שם).**

כשכל אחד משלשת אבות, הוסיף לגלות אלקותו ית' יותר ויותר, כך שיעקב אבינו 'מבחר האבות' 'תיקן האמונה יותר מאבותיו' "הש"ל"ה הקדוש, מסכת פסחים, תורה אור, יט). **"כי הוא גילה אלקותו של הקדוש ברוך הוא יותר משאר האבות. כי אברהם קראו 'הר', ויצחק קראו 'שדה', ושדה הוא יותר מושג ונצרך להעולם מהר. ויעקב קראו 'בית', שהוא מקום ישוב לבני אדם יותר משדה" (ליקוטי מוהר"ן, י).**

יעקב אבינו מסר זאת הלאה לבניו; **"והוא למד עם כל בניו דרכי האמונה הקדושה, כי היו כולם צדיקים. אך אף על פי כן חקר בדעתו למי למסור כל חכמתו, עד שמסר כל חכמתו ללוי, ולכולם מסר ראשי פרקים. ועל כן שבט לוי היו דבוקים וחזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם. ועל כן שבט לוי לא טעו בעגל, וגם לא היה עליהם שום עבודת מצרים, כי שבט לוי היו חזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם" (חיי מוהר"ן, שצה).**

כבר נשרשו בטעותיהם הרבה וקשה להשיבם מדרךם עוד, רק בני הנעורים נמשכו ורצו אחריו. והיה הולך מעיר לעיר והם רצו אחריו. והיו אביהם ונשותיהם חולקים עליהם, על אלו בני הנעורים, כי אמרו עליהם שיצאו לתרבות רעה ונשתמדו, עד שהיו מרחקים אותם מאד. עד שקצת בני הנעורים חזרו לסורם מחמת היסורים שהיו להם מבייתם מחותנם ומאביהם ומנשותיהם וכיוצא, וקצתם נשארו אצלו ונדבקו בו" (חיי מוהר"ן, שצה).

הוא לא רק פרסם את האמונה בעל-פה, אלא אף עסק לכתוב אלפי ספרים [!] לשתור את האמונות והדעות הכוזבות ולגלות את האמונה הקדושה. "והיה אברהם אבינו עוסק בזה הרבה לגלות האמונה הקדושה בעולם, והיה מחבר ספרים הרבה מאד על זה, אלפים ספרים" (שם).

לפני הסתלקותו מסר את עסק גילוי ופרסום האמונה לבנו יצחק. "והיו לו [לאברהם] בנים הרבה, ומסתמא מאחר שהיו בניו, היו כולם הולכים בדרך הישר, כי אפילו ישמעאל עשה תשובה. אך אחר כך כשרצה אברהם אבינו להשאיר ספריו וחכמתו בעולם, היה חוקר ומתבונן בעצמו למי מבניו יניח ספריו וחכמתו, עד שנסכם אצלו להניח הכל ליצחק אבינו, ומסר לו הכל. ואחר כך היה יצחק גם כן הולך בדרך זה, והיה מגייר גם כן גרים הרבה וחיבר גם כן ספרים הרבה מאד בענין חיזוק האמונה הקדושה" (שם).

יצחק מסר זאת הלאה לבנו יעקב. "והיה מתבונן גם כן למי

אחר שביארנו שתפקידם של הצדיקים הוא להאיר אור האמונה בעולם, נבוא בס"ד במאמרים הבאים לסקור בקצרה את גילוי האמונה בעולם על ידי בחירי הצדיקים, במשך הדורות. כשהשבע נבאר ענין המשכת האמונה על ידי האבות הקדושים, וזה החלי בס"ד:

הראש והראשון לגילוי האמונה בעולם, היה אברהם אבינו. "שהוא ראש למאמינים, כמו שכתוב והאמין בה" (ליקוטי מוהר"ן, כח). הוא הראשון שקראו להקב"ה "אדון" (ברכות ז ע"ב). "שהיה ראש אמונה לפרסם בעיני הבריות אדנותו ויכלתו שבעולם" (מהרש"א יחידושי אגדות, שם). "כי אברהם ראש למאמינים, והוא העיקר שהתחיל לזכר העולם מזהמת הנחש ולברר המדמה ולהמשיך האמונה בעולם" (ליקוטי הלכות, ספר תורה ד, כ).

דרכו בגילוי האמונה לא הייתה סוגה בשושנים...

"ודרכו היה שהיה בא בתוך העיר, והיה רץ בתוך העיר, והיה צועק 'הוי הוי גיוואלד'. והיו רצים אחריו כמו שרודפים אחר המשוגע, והוא היה טוען עמהם הרבה שהם כולם בטעותים גדולים, כי היה בקי בכל השכליות והסברות של דרכי העבודה זרה שלהם, כי העבודה זרה של הקדמונים היו להם בזה כמה סברות ושכליות של טעות, ואברהם אבינו ע"ה היה בקי מאד בכל סברותיהם ודרכי טעותיהם, והיה מוכיחם ומראה להם שהכל טעות, וגילה להם האמונה הקדושה האמיתית. ונמשכו אחריו קצת בני הנעורים, כי זקנים לא היה מקרב, כי הזקנים

## פניני התחזקות והתעוררות

שנערכו ונעבדו מתוך אצרות שיהותו של הגר"מ שכטער שליט"א

## שביבי אור

## קדושת האכילה!

שעובר עליו.

ואמנם צריך לדעת שאפילו אם רואים אחר אכילה שלא היתה שלימה כדבעי, עכ"פ אם במשך האכילה זכה לנקודת אחת קטנה של שביירת הרע או של נימוס וסדר, ידע שעשה תיקון, וכל הנקודות נתקבצין יחד לעמוד לו לסיוע בקודש.

יש איזה מאמר חז"ל לא היתה בריה שנגזרה עליה גזירה רעה ח"ו אלא בעת האכילה, וזה מתאים מאד למה שכתב רבינו הק' בליקוטי מוהר"ן שהיראה נמשכת לאדם בעת האכילה וא"כ אם אוכל בקדושה, ממשיך על עצמו יראה קדושה ואם לאו ח"ו נצטייר עליו צרה ודין ח"ו, ע"ש שמביא מהפסוק 'מי שם פה לאדם' שע"י אכילה קדושה, פיו הוא בגדר 'אדם' משא"כ כשאוכל ברעבתנות, פיו הוא כבעל חי ממש.

ובלק"מ כתב רביה"ק: **מי שהוא מושקע בתאות אכילה בידוע שהוא רחוק מאמת, ובידוע שדינין שורין עליו וכו', גם יבא לידי בזיונות ובושת, ומי שמשבר תאוות אכילה הש"ת נושא לו פנים ועושה על ידו מופתים, ע"כ, כי מידה טובה מרובה, ומעלת קדושת האכילה היא גבוהה מאד.**

ובתורה של 'הניעור בלילה' כתב רבינו שצריך כל אחד לקבל על עצמו מדה אחת, וכל השיחה בינו לבין קונו תהיה על מידה זו עד שיזכה אליה לגמרי, היינו לשבר המידות רעות ולזכות לשלימות מדות הטובות. כי העולם הזה נקרא 'עולם' מלשון העלם, שיכולים לדעת מכל מיני סגולות יקרות, אך העולם מעלים. וע"י רוב דיבורים ושקידה בשיחה בינו לבין קונו על מידה מיוחדת נשאר הדבר תמיד בדעתו, ובעזר האלקים יש אח"כ ע"י הרבה טיוע מלמעלה כמו שאמר חז"ל "אדם מקדש עצמו מעט, מקדשין אותו הרבה".

(אוסף מכתבים מכתב כג"כ)

הקיה, ועי"ז גורם שהקיה מעלה עשנים סרוחים אל המוח, והדעת נשתבש כידוע, (עיין בס"א בלק"מ) משא"כ כשלועסים היטב וגם מעט יותר מדאי, עי"ז נחלשת התאוה היתירה והמאכל נכנס בקיה כמין דייסא, וזה בריא להגוף ולהנשמה. ואחר האכילה נשאר הדעת שליט, כי רכב על החומר כמו שצריך, ולא השליט עליו את הבהמיות, כי אכל רק כמה שצריך ואיך שצריך.

ולא יאכל בשום אופן יותר ממה שהחליט קודם אכילה. ואם ראה שזה לא די לו כדי שביעתו, יגמור בדעתו שבסעודה השניה יוסיף, אבל בסעודה זו לא יאכל רק כמה שהחליט. וזו עצה ישרה מאד. למשל קודם אכילה מבינים כמה דג מלוח או לפתן חריף אחר צריכים לאכול עם כמות לחם כזה, אבל באמצע אכילה האדם נעשה כשיכור והבהמיות שולט עליו. ואם היו מראין לו אחר זמן כמה שאכל ואיך שאכל, היה נמאס בעיני עצמו.

וידוע מה שכתב הרמב"ם שאם היה האדם אוכל בנימוס ובחשבון מה ואיך לאכול בהשלטת הדעת על החומר, היה משלים את דעתו והיה מונע מאתו כמה וכמה רעות בגוף ונפש.

ובכתבי האר"י הק' מובא, שכל לעיסה מיותרת באכילת האדם בימי החול שלא לצורך בריאותו כי אם לשם תאוה, המאכל הזה מושך אותו אל הסט"א רח"ל.

אמנם צריכים לדעת כי ע"י שהאדם מרעיב או מצמיא את עצמו, זה ג"כ מונע מאתו הרחבת הדעת, וצריכים להתנהג בזה בדעת ובהשכל, וע"י הברכות והנימוס והסדר של הכמות, מעלה עי"ז ניצוצי קדושה רבים מאד, ויש לו מזה טובות בגוף ונפש.

ויש בזה עבודה רבה. ואם מתחילין להכנס בקדושה זו, עובר ג"כ עליות וירידות הרבה כדרך 'הבא ליטרה' ולהתקרב להש"ת מה

"בענין מה שכתבת מקדושת אכילה, מובן, ואמנם יש הרבה פסוקים וחז"ל בכללות הענין לקדש את עצמנו במותר לנו. והצדיקים הקדמונים כשהיו מתחילין להכנס בעבודת השם יתברך, היתה תחילת עבודתם בקדושת אכילה.

וראיתי בספר בן איש חי מליצה על לשון חז"ל 'אין קידוש אלא במקום סעודה' ששורש הקדושה - אם מתקדשים א"ע בקדושת הסעודה, שע"ז משרה עליו קדושה עילאה להיות טהור ומופרש מכל התאוות.

עיין בראשית חכמה שמביא מאמר חז"ל במדרש היו קדושים כשם שאני קדוש שנאמר 'קדושים תהיו כי קדוש אני', ועוד מאמרי חז"ל כאלו, ומביא שם, שאע"פ שאינה מעיקר רמ"ח מצות, מכל מקום היא שורש לעשיית כל המצות וכו'. ומביא עוד שם: שהרי הוא קדוש ורוחני ואתם גשמיים וכיצד ישרה ויתדבק רוחני וגשמי - אלא מצד הקדושה והפרישות.

אמנם למעשה אצל אנשים כערכינו, אין הכונה שנמעט באכילה הצריכה לבריאות גופנו ח"ו, אלא להכניע את הרע ע"י הנטילת ידים והברכות וע"י הנימוס והדרך ארץ, כמו שהזהיר רבינו הק' לאכול כדרך שאוכלים לפני אנשים חשובים

וראיתי בספר פלא יועץ שמייעץ, שלפני אכילה ישים נגד עיניו את המאכלים וכמות הלחם, ויחליט כמה ומה צריך לאכול עכשיו, והכמות הזאת יאכל במתינות ובדרך ארץ, וילעס כל לעיסה בל"ב שינים היטב, ואם יוכל ללעס קצת יותר מדי, מה טוב, כי הדרך של הערבנות שבוולע טרם שלועס, כמובא בחז"ל שקוראין את הבעלי תאות אכילה בשם 'בלעגים' שבוולעין טרם שלועסין.

ופעולת הלעיסה היא עבודת השינים, ואם אין לועס בשיניים כראוי, נאלצת לעשות זאת אח"כ הקיה, ובמשך הזמן נחלית



## שילוח הקן בשבת

אלא שמצינו עוד מחלוקת הפוסקים אם מקיימים מצות שילוח הקן בזה שמשלחים את האם ואין נוטלים את הבנים, והחכם **סופר** שעל פי גלגה אין מקיימים המצוה רק אם נוטלים את הבנים, ו**בספר בית לחם יהודה** (סי' רצב ס"ז) כותב שגם על פי הזוהר אין מקיימים המצוה אם אין נוטלים את הבנים. וכיון שבשבת אי אפשר לטלטל את האפרוחים משום מוקצה, וכן אי אפשר לטלטל את הביצים בשבת שהם מוקצים מכיון שבבין השמשות היו אסורים בעוד שהיה האם יושבת עליהם, ממילא לא שייך לקיים המצוה בשבת (כ"כ בשו"ת מור ומהלכות אוהל ברכות והודאת סי' כ ובספר הבנים תקח לך עמ' ג).

ונראה עוד, שאם הקן צפור נמצא ברשות הרבים אסור לשלח את האם אפילו על ידי הקשה במקל, כפי שנפסק **בסימן של"ח** (ס"ד ועיי"ש במשנ"ב סק"י) משום גזירה שמא יטול צפור ויזרוק לה.

והוסיף **החתם סופר** שעל פי נסתר בכלל לא שייך לקיים המצוה בשבת, דעיקר טעם המצוה היא בשביל לעורר ייללת אימא עילאה על בניה, ובשבת אין לעורר יללה לעילא. ו**בשו"ת שבת הלוי** (ח"א סי' לב) הוסיף על זה שההתעוררות של שילוח הקן בא על ידי מלאך, ואילו בשבת הקב"ה בעצמו מלמד זכות על ישראל, ולכן לא שייך לקיים המצוה בשבת. וכן כתב **החיים** (סי' שטז סק"ה) שעל פי **הרש"ש** אין מקום לקיים המצוה בשבת.

**החתם סופר בתשובה** (או"ח סי' ק) העלה שמי שנזדמן לו קן ציפור בשבת אין לו קיים המצוה בשבת.

ובנה טעמו על פי שיטת **הרמב"ם** (הל' שחיטה פ"ג ה"ה) שצריכים להפריח את האם על ידי שאוחזים בכנפיה, והיות שבשבת אסור לאחוז האם בכנפיה משום אסור צידה ומשום אסור מוקצה אין לקיים המצוה. והגם שאיסור צידה בזה היא מלאכה שאינה צריכה לגופה ואיסור מוקצה אינו אלא מדרבנן, כיון שעל פי גלגה אין חיוב לקיים מצות שילוח הקן רק אם רוצה לקחת את הבנים, אין זה כמבטל המצוה. ומסיים: מכיון שלהרמב"ם לא יצא ידי חובת מצוה נמצא התאכזר שלא לצורך, לכן המתחסד בזה אין רוח חכמים נוחה הימנו. ע"כ.

ובאמת שכך מבואר גם **בספר חרדים** (פ"ה מצוה מב) בשם **האריז"ל** שצריכים לאחוז את האם בידים. והוסיף שכשיקחנה צריך לכוין שאינו רוצה לזכות בה אלא לוקחה כדי לקיים מצות שילוח, שאם יקחנה סתם יעבור על לאו דלא תיקח האם על הבנים.

אמנם, הרבה פוסקים נקטו להלכה כשיטת **רש"י** (חולין קמא: בפ"ה ה' ד"ה משלחי רגל) שאפשר לשלח את האם בכל צורה שהיא גם על ידי הכאה במקל וגם על ידי קול (חז"א סי' קעה ס"ב ע"ה"ש סי' רצב ס"ז), וכן עשה הרה"ק **מסאטמאר** זיע"ל למעשה שגירש את האם על ידי הקשה במקל (קן צפור עמ' קסה), וכן פסק **הגרי"ש וואזנר** ז"ל (קובץ מבית לוי יו"ד עמ' ש). ולפי זה היה לכאורה אפשר לקיים המצוה גם בשבת.

אמנם באמת יש מחלוקת בראשונים אם האיסור לגרור הוא רק ברשות הרבים או גם בכרמלית, ומפני שרחובות שלנו לדעת רוב הפוסקים דינם ככרמלית יש לדון בזה;

כי הנה **בביאור הלכה** (שם) מביא מחלוקת רש"י והר"ן, ולשיטת **רש"י** (קכח: ד"ה אבל) גרידה חשוב כטלטול ממש, וכדין הגורר או מגלגל חפץ מרשות לרשות שנחשב כעוקר ומניח (יעו' רמב"ם פ"א ה"א ורא"ש שבת פ"א סי' טז), ולשיטת **הר"ן** (נא: ד"ה אבל) גרידה אינו חשוב כטלטול, ואסור רק משום חשש שמא יגביהנו ויטלטלו. וכתב דלשיטת הר"ן מותר לגרור ילד בגיל ב' וג' הנ"ל, דהוי גזירה לגזירה. ולכמה שיטות יש להתיר בכרמלית אפילו בקטן ממש שאינו יכול להישען על רגליו (וכפי שהביא בס"ק ק דעת הבית יוסף). - ולפי זה יש מקום להקל ברחובות שלנו לגרור ילד שיכול להישען על רגליו אם אינו רוצה ללכת בעצמו.

אמנם למעשה אין ראוי להקל בזה במקום שאין הכרח, **דבמשנה ברורה** (ס"ק קנד) לא הכריע בזה, וכתב רק 'ויש שמקילין בזה'. ו**בשו"ת ערוך הרב** (סעי' פא) ממש על החמיר בזה. ובכל אופן אין הילד נתלה ממש על ידי נושאיין אין זה נחשב כגרידה אלא כנושא ממש. גם אם הילד מפיל עצמו ממש על נושאיין ולא רק שגורר את עצמו אין בזה הקולא של 'חי נושא את עצמו' ואין בזה הקולא של גרידה גם לפי שיטת הר"ן.

היא מלאכה שאינה צריכה לגופה, דהוי שבות דשבות במקום מצוה, וכל שכן שיש להתיר במקום צער.

וכתב שם שזהו דוקא באופן שנצרך לטלטל את הילד משום צער, אבל אין להקל לטלטל את הילד בשביל סתם תענוג, משום שההורים מתעצלים לילך עמו לאט לאט. ונראה שהכל תלוי בגודל הצער, שאם הצער של הילד הוא ממש גדול מקילים לפעמים אפילו בשבות אחת כמבואר **בשו"ת מנחת יצחק** (ח"ג סי' כג וע"ע ביאור הגר"א ססי' רעו). ואם אין כל כך צער צריך שני שבותים להתיר. וילד בגיל ב' וג' הנ"ל יש להקל יותר מכיון שלדעת רבי עקיבא איגר מותר לטלטל בכרמלית.

### להחזיק ידי התינוק

כפי שהתבאר ילד שכבר יכול להישען על רגליו מותר ללכת עמו באופן שנשען על רגליו בשעת ההליכה, וזה מצוי בילד קטן כשמתחיל ללכת שאפשר לשני אנשים שיחזיקו את שני ידיו זה מכאן וזה מכאן וכך לצאת עמו. אמנם באופן זה צריכים להזהר ולשים לב שבאמת יאם נשען על רגליו בשעת ההליכה, שלפעמים פתאום הילד מאבד עשתונות ושני האנשים ממשיכים לגרור אותו בידיהם בלי שימת לב, ונפסק **בשו"ת ערוך** (שם) שאסור לאשה לגרור את בנה ברשות הרבים.

## לצאת עם תינוק מחוץ לעירוב

למעשה כותב **השולחן ערוך הרב** (סעיף פא) 'צריך להזהיר הרבים שטועים בזה'. וגם **המשנה ברורה** (ס"ק קנד) כתב; ויש מהמון שנכשלים בזה שנושאים קטנים על כתפיהם וטעותן הוא מפני שהקטן יכול לילך בעצמו, ושגגה היא דאיסור דרבנן יש בכל אופן אפילו בכרמלית. ומכל מקום כתב שטוב למנוע מלומר להן שבדאי לא ישמעו לנו, ומוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזידין.

### לטלטל ילד חולה

אמנם דבר זה נוגע בילד חולה שצריכים לגשת עמו אצל רופא או בית-חולים שנמצא מחוץ לעירוב, ואי אפשר ללכת עמו ברגלים, שיש להקל ללכת עמו באופן שאין האיסור רק מדרבנן על פי מה שנפסק **בסימן שכ"ח** (סעי' יז) דבמקום חולי שאין בו סכנה מתיירן שבות דרבנן.

ולכן ילד בגיל שני ושלישי הנ"ל שאיסור טלטול אינו אלא מדרבנן, ומן התורה חי נושא את עצמו, מותר לטלטל ברשות הרבים לצורך רפואה, בפרט שלדעת רבי עקיבא איגר הנ"ל יתכן שאין בזה אפילו איסור דרבנן.

ותינוק קטן בגיל ראשון הנ"ל שאין אומרים חי נושא את עצמו אסור לטלטל ברשות הרבים, אך כיון שלדעת רוב הפוסקים הרשות הרבים שלנו דינם ככרמלית ואיסור טלטול בכרמלית היא רק איסור דרבנן, יש להקל לטלטל לצורך רפואה, וכן פסק **בשמירת שבת כהלכתה** (פ"ח הל' טז).

ובמקום שצריכים לטלטל תינוק מגיל ראשון הנ"ל לבית-חולים ברשות הרבים גמור, יש מקום להתיר לטלטל פחות פחות מדי' אמנות (כמבואר בס"י שם סי' רסו' וסי' ד' דהתירו בכהאי גונא). ויש לעשות בזה שאלית חכם.

### אופן טלטול בהנ"ל

ויש לדעת שבאופן זה שמקילים לטלטל את הילד יש להזהר שלא יחזיק הילד שום דבר בידו או בכיסו, שההיתר הוא רק לטלטל את הילד משום שהוא נושא את עצמו ולא חפצים אחרים, וכן פסק **המשנה ברורה** (ס"ק קנד) שהמוציא תינוק וכיס תלוי בצווארו חייב על הכיס.

אמנם מצד שני מותר לטלטל את הילד בעגלת תינוק, כמבואר **בגמרא** (שבת צג:) שהמוציא את החי במיטה פטור אף על המיטה, שהמיטה טפילה לו. אך יש לפנות את העגלה שלא יהיו שם חפצים נוספים חוץ מהילד, דההיתר היא רק על העגלה עם הילד. וכמו כן יש להזהר שלא להוציא את הילד מן העגלה ולטלטל את העגלה בנפרד באמצע הדרך כשצריכים לעלות ולרדת במדרגות וכדומה.

### לטלטל ילד במקום צער

**בשו"ת אגרות משה** (ח"ד סי' צא אות א) כתב שבמקרה ואירע שהילד התחיל לבכות באמצע הדרך ואינו רוצה ללכת ברגליו ואי אפשר להשתיקו אלא כשיביאוהו הביתה, כיון שהתינוק מצטער מאוד יש להקל לטלטלו. ויסודו על פי מה שהתיר **המהרש"ק בספרו חכמת שלמה** (שם) לטלטל תינוק בכרמלית לצורך מצוה, אם טלטול התינוק

השבוע למדנו **בשולחן ערוך** (סימן שח סעיף מא) באיזה אופן מותר לצאת עם ילד קטן מחוץ לעירוב, ונפסק שמותר לצאת עמו רק בתנאי שיכול להישען רגליו בשעת ההליכה, שיהא מגביה רגלו אחת ויניח השניה וישען עליה עד שיחזור ויניח רגלו שהגביה, שנמצא לעולם הוא נשען על רגל אחת.

הלכה זו נוגע מאוד לאלו שגרים במקום שאין עירוב ויש להם ילד קטן בבית, שאם רוצים להתארך לטעודות שבת אי אפשר להם לצאת עם הילד רק כשהגיע לגיל שיכול להישען על רגליו בשעת ההליכה, ואז מותר ללכת עמו באופן זה. וכן נוגע הלכה זו במי שנצרך לצאת מחוץ לעירוב עם ילד קטן שצריך להיזהר שלא לצאת עמו רק באופן זה.

### ג' גילאים בילדים

כדי לברר את ההלכה נקדים שיש ג' גילאים בילדים;

**הגיל הראשון** היא תינוק קטן שאינו יכול אפילו לעמוד ולהישען על רגליו בכוחות עצמו, ובמצב זה אין את הכלל של 'חי נושא את עצמו' לרוב הפוסקים (חוץ משיטת התוס' שבת קל. ד"ה רבי אליעזר) כמבואר בביאור הלכה ד"ה (שלא) והמטלטל אותו ד' אמות ברשות הרבים חייב משום הוצאה מן התורה.

**הגיל השני** היא כשכבר התינוק יכול להישען ולעמוד על רגליו אך עדיין אינו יכול ללכת, וצריך תמיכה בשביל ללכת, ובאופן זה יש את הכלל של 'חי נושא את עצמו' לרוב הפוסקים, והמטלטל אותו ברשות הרבים אינו חייב מן התורה אמנם אסור מדרבנן. ולשיטת **הבעל המאור** (נט. ד"ה רבא) **המאירי** (קכח: ד"ה האשה) גם בגיל כזה אין את הכלל של 'חי נושא את עצמו', והמטלטל תינוק בגיל זה חייב מן התורה (עיי' ביה"ש שם ושענה"צ ס"א קכד).

**הגיל השלישי** ילד שכבר יכול ללכת בכוחות עצמו, לכל הפוסקים יש את הכלל של 'חי נושא את עצמו', והמטלטלו ברשות הרבים אינו עובר על איסור תורה, אמנם מדרבנן אסור.

### לטלטל ילד בכרמלית

הנה נחלקו הפוסקים באופן שיש את הכלל של 'חי נושא את עצמו' ואיסור הטלטול אינו אלא מדרבנן, האם נאסר לטלטל רק ברשות הרבים גמור, או שנאסר גם בכרמלית. דאפשר דכיון שאיסור טלטול בכרמלית היא רק מדרבנן, הרי זה כגזירה לגזירה, ולא גזרו גזירה לגזירה.

**המגן אברהם** (ס"ק עא) החמיר שאסור לטלטל קטן שיכול ללכת ברגליו אפילו בכרמלית, ואין זה נחשב כגזירה לגזירה, כפי שמצינו הרבה פעמים בהלכות שבת שאסרו חז"ל שבות דשבות. ואילו **בתשובות רבי עקיבא איגר** (סי' כא) כותב דכיון שאין להמגן אברהם ראייה מברעת לאסור בכרמלית, יש לדון להקל בזה, ולמעשה כמסיים: לאשר הוא בכלל מוטב שיהיו שוגגים כאשר בודאי לא ישמעו לנו בזה שתיקנתו יפה, אבל לצנועים השומעים ובאים לשאול דבר ה' ראוי להורות להם כהלכה לאסור. ע"כ.

# הרה"ק רבי חיים מצאנז זיע"א (ב)

תלמידו הרה"ק רבי ישעיה ב"ר משה מקרעסטיר זיע"א להגל יום ההילולא נ' אייר

# רבי נחמן טולטשינער (כ"ב)

## "ראה ורעד יבוא בי להתחיל מחרש"

ראוי לציין שלא בנקל החליט מוהרנ"ת לחזור ולהדפיס ספרי רבינו ז"ל, כי אחר שנות עמל ותלאה כאלה, היה חושש שיחזור להב המחלוקת על ידי זה, כמו שביטא זאת במכתבו באמצע מלאכת הדפסה זו: "ג' דברים ת"ר... קשה מן הכל הוא חלוקת עצתי להתחיל עסק כזה בעת הסתרת האמת כזה וכו' וכו', ועל כן תסמר שערות ראשי מזה, יראה ורעד יבוא בי להתחיל מחדש" (סי' שצ"ד).

אך מרוב שלהבת אש קדושת רבינו ז"ל שבערה בקרבו, לא היה יכול ליתן מרוגע לנפשו, ובער בו אש קודש להפיץ מעיינות חכמת רבינו ז"ל לכל העולם כולו. כי למעשה לא הדפיסו שום ספר של רבינו ז"ל זה "ג' שנים, היינו משנת תקפ"ז עד שנת ת"ר, ודבר זה העיקר למוהרנ"ת ונגע ללבו, ובשום אופן לא אמר שלום לנפשו, ולכן בכל הזמן הזה לא שקט, וחיפש אמצעים ודרכים איך לעסוק בזה.

ועיין עלים לתרופה (סי' שצ"ז) שכתב בזה"ל: "כעת שאני צריך לעסוק בעסק גדול כזה, ולבי מלא מחשבות בזה הנהגה, כאשר נגלה לפני בוחן כליות כמה קשה וכבד עלי העסק הזה מכמה טעמים", עיי"ש.

## "יפתחו תרעי דחכמתא"

היה זה בשנת ת"ר, ומוהרנ"ת היה לו רמז שבשנה הזו יתחיל להאיר ביותר אור קדושת רבינו ז"ל, כי מוהרנ"ת היה אומר, שמה שכתוב בזה"ק (ח"א דף ק"ז ע"א) שבשנת ת"ר לחיי נח "יפתחו תרעי דחכמתא", זה קאי על ספרי רבינו ז"ל, ומזה למד שבשנה הזו יתחיל דבר חדש בדבר רבינו ז"ל.

הרגשת מוהרנ"ת לא היתה לריק, כי בערב ראש חודש אדר א' שנת ת"ר באה התשובה מעיר לעמבערג שמוכנים הם להיות לו לעזר בעסק הדפסה. מוהרנ"ת נתמלא מיד בחדווה וגיל, ולא המתין אפילו רגע, אלא התחיל תיכף לעסוק בזה, כנזכר במכתבו, וז"ל: "ער"ח אדר א' אומאן... והיה לי לנחת גדול, ובפרט ממה שהודעתנו מהתשובה שהגיע לך מלבוב, ברוך השם אשר עזרנו עד כה, כה יתן וכה יוסיף כי הנזכה לגמור חפצי שמים כראונו וצרכו יראיו, ה' יגמור בעדינו", ועיי"ש שמרז את בנו ר' יצחק שייש תשובה כנונה ללעמבערג, שאכן מוכן הוא להתחיל בענין הנשגב הזה.

## נסיעה הראשונה לבראד

מוהרנ"ת קרא אליו את משמשו הנאמן ר' נחמן, ושאלו: האם ברצונך ליסע עמי לעיר לעמבערג להיות לי לעזר בהדפסת ספרי רבינו ז"ל? ר' נחמן השיב: הן, וודאי! ולמעשה נהנה ר' נחמן מאד מהנסיעה הזאת, ונתן כל ימיו שבת והודאה להשי"ת שזכה לדבר גדול כזה.

מוהרנ"ת התחיל בנסיעתו בקיץ שנת ת"ר, והגיע לעיר בראד ביום ג' פרשת בלק, אמנם גם כאן נתקלו במניעות וקשיים, כי לא הניחו שומרי הגבול את משמשו הנאמן ר' נחמן לעבור, רק את מוהרנ"ת לבדו, ובלתי ברירה הוכרח מוהרנ"ת לעבור בעצמו ולהשאיר את משמשו ר' נחמן מעבר הגבול באוקריינא, דבר זה היה קשה למוהרנ"ת, כי היה קשה לו לנסוע במדינה רחוקה במקום שאין לו מכירים, ובפרט שהיה כבר אז חולה בחליו הקשה שנסתלק ממנה חמשה שנים אח"כ, אך ה' היה בעזרו שנזדמן לו שם בחור אחד ממשפחתו שהיה לו לעזר. עד שביום ה' בא ר' נחמן בשלום ללעמבערג.

(המשך סיפור הנסיעה יסופר בשבוע הבעל"ט)

נערך ע"י הרה"ק רבי נחמן שווארצין שליט"א בעמ"ס "אוצרות עלים לתרופה".

## הפחת שער לרופקי בצדקה

בליקוטי מוהר"ן תורה ד' זאת העורבים' מאריך רבינו הקדוש לבאר את גודל ערך עבודת הצדקה שהיא הפחת והשער וההתחלה לכל עניני עבודת השי"ת. ומבואר שם שמלבד עצם נתינת הצדקה יש בה עבודה מיוחדת שסגולתה לסייע לקבלת התורה ולקיום המצוות בכלל ובפרט.

כידוע, היה הרה"ק בעל הדברי חיים נודע למשגב בעבודת קדשו במצוות הצדקה. סיפורים רבים מספור מתארים את הפלגת צדקת פזרונו, בחלקו את כל ממונו ואף היה לוה מאחרים על מנת לחלק לצדקה עד שלא השאיר לעצמו אפילו פרוטה מיום לחבירו (עיין בשיחות הר"ן את קצ"ג בענין זה ובחיי מוהר"ן אות תצ"ט).

מלבד עבודתו הגלויה והמפורסמת בחלוקת כספי הצדקה היו לו בכך כוונות טמירות גבוה מעל גבוה עמוק מני עמוק.

דוגמה לכך סיפר צאצאו הגאון הגדול רבי ברוך שמעון שניאורסון זצ"ל ראש ישיבת טשעבין, שהיה רגיל לומר שהפלא הגדול במידת חסדו של זקינו בעל דברי חיים התבטא בכך, שלא רק שהיה מופלא במידת אהבת ישראל שאהב כל אחד מישראל ומסר נפשו לסייע לו, שבזה יתכן שהיו עוד צדיקים דוגמתו, אלא יחודו היה בכך שהיה משכיל אל דל ונושא בעול עם הזולת עד להפליא. וכראיה לכך ציין את מנהגו הטוב שהיה רגיל כשהיה בא אליו עני ונצרך לבקש כתב המלצה לבקש סיוע מאנשי עיר מסוימת בה היו דרים אנשי שלומנו, היה כותב ומעניק לכל שואל ודורש בחפץ לב, ואף היה נוקב בסכום מסוים אותו היה מבקש מהמציא למוסר כתב זה. בדרך כלל היה זה סכום מוגזם שעורר כל פעם ויכוחים ומדנים עם אנשי המקום, כיון שהעני לא רצה לעזוב את המקום טרם המציאו לו את מלוא הסכום שכתב הצדיק. וגם לאחר דין ודברים וויכוחים לא תמיד היה עולה בידו לקבל את מלוא הסכום, ולעתים נאלץ היה להתפשר ולוותר! והיה עוזב את המקום בטרוניה על שלא מילאו את כל ציפיותיו...

נתוועדו פעם תושבי העיריות והחליטו לשלוח משלחת אל רבם בבקשה לבל יכתוב סכומים במכתבי ההמלצות, משום שאין זה כבוד לרבי, כיון שלא בכל פעם מצליחים להשיג את הסכום הנדרש ועדיף אפוא שהרבי יכתוב המלצה באופן כללי בלי לנקוב בסכום ואנשי המקום ישתדלו לסייע בכל מה שאפשר. השיב להם הרבי בשלילה, והסביר: אדם בטבעו חפץ להשפיע ולא להיות 'מקבל', וכשנזקק לבריות הוא חש בחוסר נעימות ורגשי בושה מחמת נמא דכיסופא. אולם כאשר המקבל רואה שאין מתמלא לו סיפוקו, ואין נותנים לו את הסכום אשר מופיע בכתב ההמלצה, אזי כשהוא 'מוותר' על חלק מהסכום אינו חש מושפל אלא אדרבא הוא מרגיש מרומם על מידת וותרותו... זוהי שלמות נתינת הצדקה. והיה הגר"ש מפטיר בהתפעלות: "דאס הייסט געפילט יענעם" זה נקרא להרגיש את השני...

## המשך מעמוד א'

שמכניעים בחינת בהמה, בחינת סכלות וחומר וגוף ומעלים בחינת נפש, בחינת אדם, כי שעורים הוא מאכל בהמה ועל ידי הקרבת העומר שעורים ממתקים ומכניעים בחינת בהמה ועולים מבהמה לאדם, מגוף לנפש. ועל כן עיקר התחלת קבלת התורה הוא על ידי העומר שעורים, כי אז מתחילים להכין עצמם לקבלת התורה. כי עיקר קבלת התורה

## כיפת השפע

בדרך קודש זו של הפלגת החסד והנתינה המשיך אף הצדיק ה'ק' רבי ישעיה ב"ר משה מקרעסטיר זיע"ע, שניתן לומר עליו שבכך היה לממשיך דרכו של הרה"ק מצאנז בעשיית מעשי הצדקה והחסד לאלפים.

את ראשית חינוכו לכך הוא קיבל בצאנז לאחר שהגיע שם לראשונה יחד עם רבו המובהק הרה"ק רבי צבי הירש מליסקא זיע"ע שאותו היה משמש במסירות ונאמנות.

וכן סיפר האדמו"ר בעל השפע חיים מצאנז קלויזנבורג זצוק"ל שהעיד ששמע את הדברים מפי רבי ישעיה"ה בעצמו: בעת ביקורו אצל זקני ה'ק' בעל דברי חיים היה רבי ישעיה"ה בחור מבוגר בשנים שהמתין לזיווגו, מאחר שהיה יתום נאלץ לדאוג בעצמו לצרכי נישואיו, ובמשך השנים הצליח לקבץ לעצמו סכום מכובד של כמה מאות ראניש, כדי שיהיה לו בסיס להוצאות החתונה ולהקמת ביתו. כשנכנס אל הדברי חיים אומר לו הרבי: ישעיה"ה אולי יש לך קצת מעות להלוות לי? - לכמה זקוק הורבי? שאל ר' ישעיה"ה. ענה הדברי חיים: כמה שיש לך... מיד הוציא ר' ישעיה"ה את כל חסכוניותו שקיבץ בעמל רב והגיש זאת לרבי בלב שלם. הרבי הודה לו נרגשות ותיכף שלח לחלק את כל הכסף לצדקה לעניים, ולר' ישעיה"ה אמר: אל תדאג, אחזיר לך את כל החוב עד הפרוטה האחרונה...

רבי ישעיה"ה נשאר בצאנז יחד עם רבו מליסקא במשך זמן, שם זכה לקיורבים רבים ולהערכה נדירה מצד הרבי. בטרם חזרתם לביתם בליסקא, נכנס יחד עם רבו להתברך בברכת הרידה. הדברי חיים ברכו בברכות לרוב, אולם לא הזכיר כלל את ענין החוב... ר' ישעיה"ה גמר בדתו ששם הרבי לא מזכיר את החוב גם הוא לא יזכיר זאת ופנה לצאת... בעומדו כבר סמוך לדלת שומע הוא שהרבי קורא לו לשוב, ואומר: ישעיה"ה הרי אני חייב לך חוב... נו, הבה את כיפתך! מסר ר' ישעיה"ה את כיפתו והרבי הוציא סכום כלשהו ונתנה לתוך הכיפה והגיש לר' ישעיה"ה ואמר: "נו קח לך את החוב". וטל ר' ישעיה"ה את הכיפה והכניסו לכיסו.

המשיך ר' ישעיה"ה ואמר להאדמו"ר מצאנז קלויזנבורג: "מודה אני כל ימי לה' על כך שחנני דעה ולא ספרתי אז את הכסף... ומאז ועד היום (רבי ישעיה"ה היה אז בשנות השבעים המאוחרות לחייו) כל אימת שאני זקוק לכסף אני מכניס את היד לכיס בו נמצאת הכיפה, ולכמה שאני זקוק אני מוציא משם"...

## הקשר בין הצדיקים

אצל הגה"צ ר' יצחק אייזיק ליבערמאן זצ"ל - אב"ד באסימין - היה הספה"ק "ליקוטי תפילות", שהיה שיין להרה"צ ר' ישעיה"ה מקרעסטיר זצ"ל, ועל דפי הספר ניכרו היטב סימני הדמעות ששפך בעת אמירת התפילות הנוראות (מפי נכדו הרה"ח ר' מיכל קאהן שליט"א).

כן נמצא הספה"ק "ליקוטי הלכות" של האדמו"ר מקרעסטיר, וחתום עליו חתימת שמו "הק' ישעיה"ה ב"ר מ' שטיינער". (שכחו של צדיק)

תלוי בזה על ידי הכנעת הגוף בחינת בהמה, ומעלים ומגבירים הנפש בחינת אדם שהוא בחינת תורה".

נתעורר ונתחזק להתקדש מעט מעט, לפרוש מתאות אכילה ושאר תאוות, ונתחנן לה' שיהא בעזרונו להגביר הנפש על הגוף והבא ליטהר מסייעים בידו, כדי שגזכה להיות כלים מוכנים לקבלת התורה בעזרת ה' בשמחה ובטוב לבב.

<p><b>ברכת מזל טוב</b></p> <p>להר"י יחיאל צבי שיינברגר הי"ו להגל הולדת הבת</p> <p>יה"ד שיובה לגמלה לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת דקדושה</p>	<p><b>ברכת מזל טוב</b></p> <p>להר"י עקיבא יוסף בתן הי"ו להגל הולדת הבת</p> <p>יה"ד שיובה לגמלה לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת דקדושה</p>	<p><b>ברכת מזל טוב</b></p> <p>להר"י יהודה צבי היילפרין הי"ו להגל הולדת הבת</p> <p>יה"ד שיובה לגמלה לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת דקדושה</p>	<p><b>ברכת מזל טוב</b></p> <p>להר"י משה הלל מארק הי"ו להגל הולדת הבת</p> <p>יה"ד שיובה לגמלה לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת דקדושה</p>	<p><b>ברכת מזל טוב</b></p> <p>להר"י מרתתוהו נתן וזרטהייסר הי"ו להגל הולדת הבת</p> <p>יה"ד שיובה לגמלה לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת דקדושה</p>	<p><b>ברכת מזל טוב</b></p> <p>להר"י אלימלך קרויז הי"ו להגל הולדת הבת</p> <p>יה"ד שיובה לגמלה לתורה לחופה ולמעש"ט ולדוב נחת דקדושה</p>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------